

סיום הש"ס - ביוםא דהילולא של הס"ק מויזניצא בעל ה"אהבת ישראל" ב' סיון

תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא.
 י"ל בדרך אפשר - קשר סיום הש"ס במאמר כל השונה הלכות לתחילתו
 במשנה, מאימתי קורין את שמע בערבית.

מפי חסידים שמענו הספור אודות הרה"ק מצאנז, והרה"ק ר' אליעזר מדזיקוב
 זי"ע, שהיו פעם ביום ההלולא על הציון של הרה"צ מרופשיץ זיע"א
 והרבו בתפילות ובבכיות. ושאל אותם הרב מקמינקה, מה היום מיומים,
 ובכיות הרבות האלו למה הם. והשיבו - מי יודע מה סבלו של הרב בגללנו,
 מה הבושת פנים שאנו גורמים לו מפני שאומרים ראו איזה תלמידים גידל.
 והטעם שכינוהו בשם רב - ולא רבי הסביר - הרה"צ מצאנז - בזה"ל: את
 הרה"צ מזדיטשוב השגתי, לכן קראתי לו, רבי, ואולם את הרה"צ מרופשיץ לא
 השגתי, לכן אני קוראו, רב.

מצינו כתיב (ויקרא כא) "ובת איש כהן כי תחל לזנות את אביה היא מחללת
 באש תשרף". ופרש"י - חללה ובזתה את כבודו שאומרים עליו ארור שזו
 ילד, ארור שזו גדל.

ומפורסמת הקושיא - איך יתכן כלל מציאות של שריפת בת כהן, ודלמא לאו
 אביה הוא, ואי משום דאזלינן בתר רוב, היינו שרוב בעילות אחר
 הבעל, כבר כתבו התוס' בגמ' (חולין יא:) בד"ה ליחוש - וז"ל: הקשה רבינו
 יצחק ברבי מרדכי דהכא ילפינן מרוצח ועדים זוממים דאזלינן בתר רובא אף
 בדיני נפשות. וכן מוכח בריש פ' בן סורר ומורה. ובאלו הן הנשרפין
 אמרינן נסקלין בנשרפין ידונו בסקילה הקלה אע"ג דרוב נשרפים נינהו
 ותירץ ר"ת דכיון דממה נפשך הוא נהרג לענין באיזו מיתה הוא נהרג לא
 אזלינן בתר רובא, עכ"ל.

^{אוצר החכמה}

היוצא לנו שלענין איזה מיתה הוא חייב לא אזלינן בחר רוב. וא"כ בח כהן איננה בשריפה. אולם כוונת הכתוב להשמיע שעוון חילול השם בכהן יותר חמור מבאדם סתמא. ואע"פ שלהלכה אין דינה חמור, כי אפשר שאביה לא כהן הוא מ"מ כיון שהעם סובר ויודע שהוא אביה עוונה חמור.

וכן מובא בחת"ס (פ' אמור) על הא דאיתא בשו"ע (אה"ע סימן ג' סעיף א') מי שבא בזמן הזה ואמר כהן אני אינו נאמן ואין מעלין אותו לכהונה ע"פ עצמו ולא יקרא בתורה ראשון ולא ישא את כפיו. וברמ"א – וי"א דנאמן לקרות בתורה ראשון ולישא את כפיו בזמן הזה, שאין לנו תרומה דאורייתא שנחוש שמא יעלו אותו לתרומה וכן נוהגין האידנא בכל מקום שאין נוהגין בתרומה בזה"ז וליכא למיחש למידי, עכ"ל. ובבית שמואל בשם הר"ן דרק קורא בתורה, הואיל ואין איסור בדבר, אבל לישא את כפיו אסור, דהא איכא איסור מדאורייתא דכתיב כה תברכו, אתם תברכו ולא זרים, וכן כתב "החלקת מחוקק" עיי"ש.

ומקשה החת"ס – הא תינח במקום שאין שם כהן, אבל במקום שיש כהנים אחרים מוחזקים, ודאי למה נאמינהו לבטל מצות וקדשתו. ובפרט להפוסקים דס"ל דוקדשתו, לקראו בתורה ראשון, דאורייתא. ומיישב – דהנה אם קרא להנ"ל ראשון, יען שהוא סבור שהוא כהן, אם גם קמי שמיא גליא שאיננו כהן, מ"מ למה קרא אותו ראשון יען שהיה סבור שהוא כהן, א"כ נתקיים הכבוד של וקדשתו בכללות שבט הכהנים דבא כבודו משום מה שהיו סוברים שהוא מזרעו של אהרן הכהן, עכ"ל.

נמצא שלגבי כהן עוון חילול השם הרבה יותר חמור, אף אם אינו כהן, רק מוחזק לקהל ככהן.

והנה כהן רומז למנהיג. ולכן אם מחללים ומבזים שמו של המנהיג עוונם גדול וחמור מאד. ולפי"ז ביום ההלולא, שהוא יום תשובה, אמרו

ה צ ד י ק י ם ה נ " ל ל ה ר ב מ ק מ י נ ק ה - מ י י ו ד ע א ם ל פ י ה ת נ ה ג ו ת נ ו , א י ן א נ ו פ ו ג מ י ם ב כ ב ו ד ו ש ל ה ר ב מ ר ו פ ש י ן ז י ע " א , ו כ ד ב ר י ר ש " י ש א ו מ ר י ם ע ל י ו א ר ו ר ש ז ו י ל ד , א ר ו ר ש ז ו ג ד ל .

ו ל כ ן מ ן ה ר א ו י , ש כ ל מ י ש ר א ה א ת ז י ו פ נ י ו ה מ א י ר י ם ש ל א א מ ו " ר ה ק ו ה " ט ז י ע " א , א ו ש ה י ה ג ם מ ק ו ש ר א ל י ו , י ח ש ו ב כ ר ג ע ו י ע ש ה ח ש ב ו ן נ פ ש ו , מ ה נ ש א ר ל ו ע ת ה מ כ ל ז ה , ב מ ה ה ו א ע ו ד מ ק ו ש ר ב ו , ו מ ה נ ו ת ר ב ק ר ב ו , מ ע ב ו ד ת ו ו ד ר כ ו ב ק ו ד ש .

ש מ ע ת י פ ע ם ש ש א ל ו א ת א א מ ו " ר ה ק " ז י ע " א ע ל א ד ם א ח ד , ש מ ו ת ר ה י ה ל ש נ ו א ת ו מ ן ה ד י ן ו מ ה ט ע ם ק י ר ב ו מ א ד , ו ע נ ה - א מ ת ה ד ב ר ש מ ו ת ר ל ש נ ו א ת ו א ו ל ם , ק ד ש ע צ מ ך ב מ ו ת ר ל ך .

ו י ח ק ק ב ל ב ב נ ו א י ן ה י ה ו ד י ה ק " ה ז ה מ מ ש נ ש ר ך ע ב ו ר א ה ב ת י ש ר א ל , ל כ ל א ש ר ב ש ם י ה ו ד י י כ ו נ ה .

מ צ י נ ו ב מ ד ר ש (ש מ ו " ר ב ') ע ה " פ " ו מ ש ה ה י ה ר ו ע ה " - א מ ר ו ר ב ו ת י נ ו כ ש ה י ה מ ר ע " ה ר ו ע ה צ א נ ו ש ל י ת ר ו ב מ ד ב ר ב ר ח מ מ נ ו ג ד י ו ר ך א ח ר י ו ע ד ש ה ג י ע ל ח ס ו ח . כ י ו ן ש ה ג י ע ל ח ס ו ת נ ז ד מ נ ה ל ו ב ר י כ ה ש ל מ י ם ו ע מ ד ה ג ד י ל ש ת ו ת . כ י ו ן ש ה ג י ע מ ש ה א צ ל ו , א מ ר א נ י ל א ה י י ת י י ו ד ע ש ר ך ה י י ת מ פ נ י צ מ א , ע י ף א ת ה . ה ר כ י ב ו ע ל כ ת י פ ו ו ה י ה מ ה ל ך , א מ ר ה ק ב " ה י ש ל ך ר ח מ י ם ל נ ה ו ג צ א נ ו ש ל ב ש ר ו ד ם כ ך , ח י י ן א ת ה ת ר ע ה צ א נ י י ש ר א ל , ע כ " ל .

מ ד ר ש ז ה א י נ ו ס פ ו ר מ ע ש ה ב ע ל מ א , א ל א ל י מ ו ד מ ו ס ר י ש ב ו . ו י ש ל ה ת ע מ ק ו ל ר א ו ת א ה א ב ה ה ג ד ו ל ה ש ה י ה ל מ ש ה ר ב י נ ו ל כ ל ג ב ר א . ו ל כ ן ז כ ה ש א מ ר ל ו ה ק ב " ה ת ר ע ה צ א נ י י ש ר א ל . ו כ ן י ד ו ע מ י ד ת ו ש ל א ה ר ן ה כ ה ן א ו ה ב א ת ה ב ר י ו ת ו מ ק ר ב ן ל ת ו ר ה .

כ י ו ם י ש נ ם ש י ט ו ת ו ד ר כ י ם ח ד ש ו ת , ל ז ר ו ק א נ ש י ם מ ב ה כ " נ , ל ה כ ו ת י ה ו ד י ם ו ל צ ע ו ק א ח ר י ה ם . ת א ר י ג נ א י ל א כ ן ה י ה ש י ט ת ו ו ד ר כ ו ש ל א א מ ו " ר ה ק "